

Nordenfjeldske

Museum for kunst og form Trondheim

Trondheim kommune: KIF-komiteen
17.01.22
Ellen T. Klingenberg – styreleder
Karen Espelund – adm.dir
Museene i Sør-Trøndelag

MiST sitt svar på Trondheim formannskap sin bestilling – levert 9.12.21

INNHold:

Bakgrunn: introduserer de faglige og bygningsmessige utgangspunkt

Nytt Nordenfjeldske: presenterer visjonen om å skape et enestående museum - mulighetene for å bli en arena utforskning, en pådriver for samfunnsengasjement og et verksted for kreativt medborgerskap.

Romprogram: hvilke behov museet har og hvilke opplevelser publikum bør/kan forvente seg

Kostnader og finansiering

Bærekraft: vurderes særskilt

Scenarier: tre ulike retninger for et fremtidig museum

Styrevedtak i MiST:

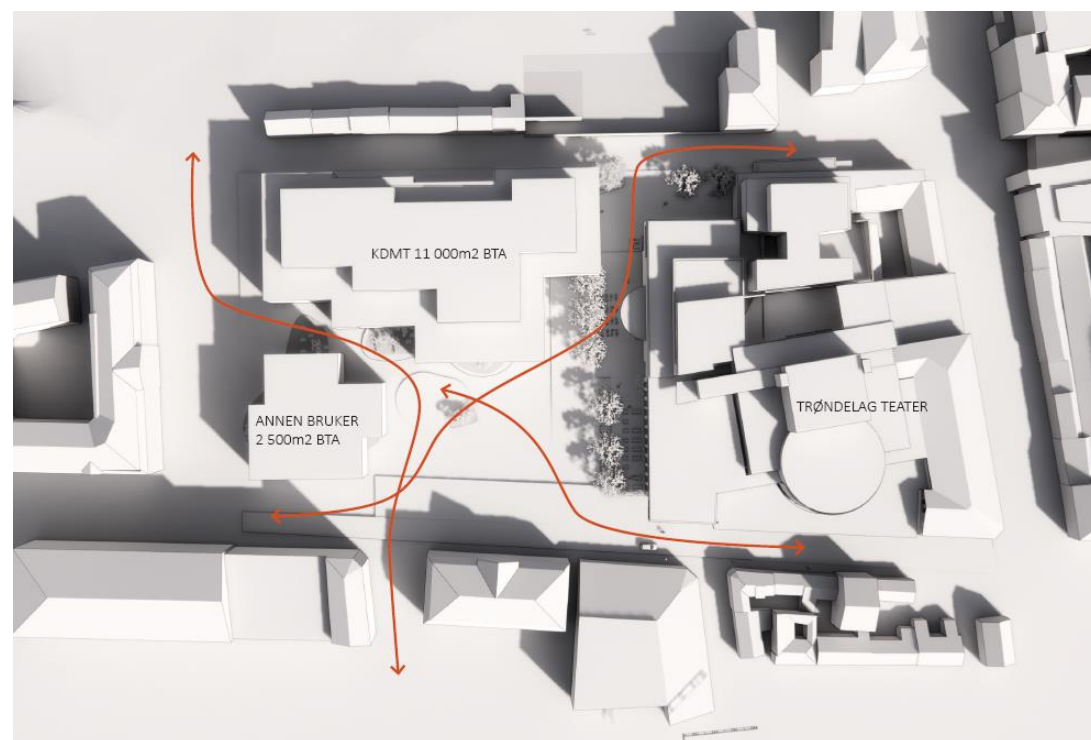
- Nasjonale ambisjoner for kunst- og kulturfeltet og vedtatte politiske ambisjoner for Trondheim og Trøndelag som kunst- og kulturby og -region
- Museene har fått et tydeligere og mer sammensatt samfunnsoppdrag – forsterket mht. ytringsfrihet og demokrati
- Være en aktuell og fremtidsrettet arena som underbygger visjonen; *fortelle historien, utfordre samtiden og prege fremtiden*
 - Være et museum som fremmer demokrati og medborgerskap gjennom møtet mellom kunsten og den besøkende
 - Sikre større utstillingsareal for å nå et bredere publikum
 - Gi utvidete mulighet for flere utstillinger av et større antall kunstnere
 - Gi mulighet for å vise langt mer av dagens og fremtidens samlinger
 - Gi mulighet for flere typer utstillinger både med egne verker/gjenstander, og innlån av større nasjonale og internasjonale verk.
 - Gi mulighet for bruk av verksteder både for kunstnere og andre
 - Legge til rette for en bedre arbeidssituasjon for museets ansatte
- Dagens to bygg – skal bestå framover. Framtidig bruk av byggene må være en del av det videre arbeidet.

Samlet anbefaling - Leutenhaven

- Best egnet for å oppfylle vår felles ambisjon og museets samfunnsoppdrag
- Lokalisering av et nytt, åpent og inviterende museum på Leutenhaven vil **forsterke Midtbyen** og gi mulighet for å etablere et **nytt kulturtorg** og byrom i tett samarbeid med tilleggende institusjoner. Beliggenheten har også svært **god tilgjengelighet** noe som understreker muligheten for å skape et nytt møtested for byens/regionens befolkning.
- MiST tror momentum nasjonalt er nå/ de neste årene for å få til realisering av ambisjonsnivået

Noen forutsetninger ligger til grunn

- **Ambisjonen** – i tråd med politiske vedtak og nasjonale forventninger
 - Vise mer enn 4-5% av samlingene, hente inn verk, invitere til verkstedbruk, økt publikumsbesøk
- **Langsiktighet** mht. løsning – 50-100 år
- **Arealbehov** for å innfri mål og ambisjoner: Allerede skalert ned fra 15.000 – 11.000 m²
 - Dagens to bygg innfrir ikke krav til museumsbygg (lys, størrelse, støttefasiliteter, verkstedmuligheter) :
 - NKIM i dag: 3300 m²
 - TKM i dag: 2600 m² + 600 m² Gråmølna
 - Magasin tenkes løst felles for flere museer i MiST og andre museer i regionen – arealbehov allerede tatt ut
 - Både arealkrevende og dermed også økte kostnader med drift på to lokasjoner – ressurser bør settes inn på utvikling av museet og samlingene
- **Leutenhaven** antas **utbygget uansett** – bør være en utbygging som gir noe tilbake til byen/borgerne – dette er godt forenelig med museumspektivet.
- **Sambruk/merverdi** – lokalisering Trøndelag teater, Vitenskapsmuseet, NTNU - lærerutdanningen

Ambisjoner

Foto: Wil Lee Wright

1 FORSTÅELSE FOR KUNST OG FORM ER VIKTIG

I en verden som i økende grad er preget av det visuelle og det digitale, trenger vi kritiske standpunkt og evne til å navigere i kulturens mange uttrykk. Det nye museet vil kunne styrke den visuelle og taktile bevisstheten hos borgere og besøkende.

» når et markant større årlig **besøkstall** på minimum 200.000 mot tilsvarende besøkstall i 2019 på vel 70.000

» skaper **organisatoriske gevinster** gjennom effektiv og framtidsrettet drift

» utfordrer **hva et museum er og kan være**

2 UNIKE SAMLINGER MED UANTE MULIGHETER

Samlingene er enestående, også i internasjonalt perspektiv - men kun en brøkdel er tilgjengelig for publikum. Det er nødvendig for museets framtid å kunne gi en verdig og tidsriktig presentasjon.

3 TRONDHEIM BY ER I BEVEGELSE

Det er et momentum i Trondheim. Byens kulturelle og fysiske utvikling gir særlige muligheter til å leve opp til museets store ambisjoner. Byens og museets felles utvikling kan skape nye synergier og muligheter.

4 EN VIKTIG NASJONAL ROLLE

Et nytt, samlet og framtidsrettet museum vil spille en sentral og viktig rolle i det norske og nordiske museumslandskapet, der feltene mellom design, kunsthåndverk og billedkunst utvikles på nye måter. Nettopp dette møtet skaper et mulighetsrom for å fokusere på prosess, materialitet og visuelle valg- sammen med publikum.

DET NYE MUSEUM FOR KUNST OG FORM

» tar vare på og utvikler **samlingene** som er bygget opp gjennom generasjoner, gir dem bedre rammer, og fremmer samlingenes relevans gjennom nyskapende formidling

» skaper enestående og overraskende **utstillingsopplevelser** som innbyr til kreativ utforskning

» inngår i nyskapende **partnerskap** med næringsliv, universitet, offentlige aktører og det frie kulturfeltet, skoler mm, og bidrar til å styrke regional kunnskapsproduksjon, læring og innovasjonsevne

» når et langt større og mer mangfoldig **publikum** både lokalt, regionalt og internasjonalt

» er et **levende samlingspunkt** for byens og regionens befolkning

“Trondheim har to av Norges fineste og viktigste samlinger. Et forent Trondheim kunstmuseum og Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum vil kunne være et kraftsentrum blant nordiske kunstmuseer, en posisjon de vanskelig kan oppnå hver for seg.”
Petter Snare, museumsdirektør KODE Bergen

Bruk av eksisterende bygg?

M I S T
MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

Bruk av eksisterende bygg

- Del av neste fase, men kulturformål er en mulighet
- Bekymring knyttet til framtidig organisering preger enkelte i fagmiljøene – viktig involvering i neste fase – og uavhengig av tomtevalg
- Byggene krever tilpassing til bruker, universell utforming, teknisk oppgradering og vedlikehold
- Framdrift viktig også fordi framtidig brukere/bruksområder vil også være et element ved tilpassing av bygningene – krever tidlig avklaring.
- NKIM – stengt bygg – ulike påstander:
 - 3.9.20: Norconsult: tilstandsrapport behandlet av MiST styret.
 - 10.12.20: Stengning besluttet gjennomført 1. halvår 2021
 - November 2020: Arbeid med utredning påbegynt for fullt
 - Mao: stenging av NKIM ble bestemt lenge før beslutning om å anbefale Leutenhaven
 - Stenging pga. samlingenes tilstand har vært godt kommunisert til eiere/tilskuddsgivere – jfr. også Bystyrets egne beslutninger i 2015 og 2016 som peker på byggenes tilstand
 - MiST brukt 34 mill kr. i vedlikehold på de to byggene

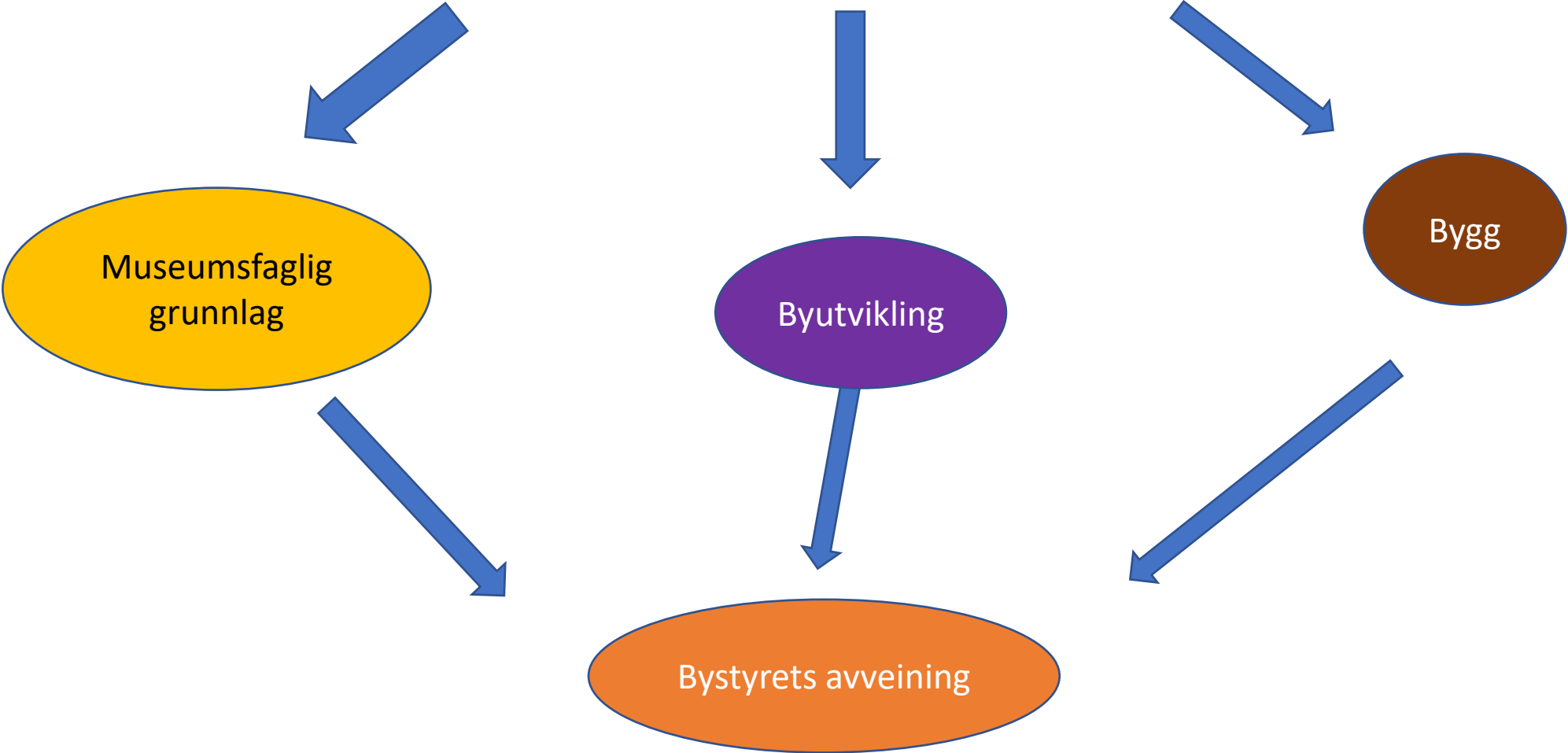
Videre oppfølging?

- Trondheim Bystyre – angi valg av tomtealternativ for videre arbeid:
 - Avklare bruken av dagens bygg – fortsatt kulturformål mulig
Vedlikeholds/oppgraderingsbehov må detaljeres
 - Involvere flest mulig i arbeidet med mer detaljert utforming løsning for nytt museum:
 - Borgerne
 - Stiftelsene
 - Faglige miljø – kunsthåndverk, kunst, museumsfaglig kompetanse, kunstnere (verkstedfunksjon)
 - NTNU/Sintef – inviteres: ny materialteknologi, ombruk av, materialer, fokus på grønn mobilitet og sosial bærekraft, andre miljørelaterte nyvinninger
 - Andre interessenter +++
- Debatt = bra – men viktig med fakta som grunnlag
- MiST har på nytt sendt investeringsøknad til KUD for 2023 (holde saken varm, selv med mangler i søknaden)
- Felles samling om å få til finansieringsløsning
- Følg debatten: <https://mist.no/nytt-museum-for-kunst-og-form>

Kulturrådets vurderinger – søknad om investeringsmidler innsendt 31.12.20 – mottatt 16.12.21

- *Museene i Sør-Trøndelag fremmer søknaden som et grunnlag for dialog mot en mer fullstendig søknad med byggetegninger, finansiering og driftsbudsjett.*
- *Kulturrådets vurdering av Museene i Sør-Trøndelag for 2019 viser at **nærmere 80 % av de kunsthistoriske samlingene oppbevares under forhold som er direkte skadelige for gjenstandene.** For øvrig skisserte Museene i Sør-Trøndelag en løsning for deres utfordringer tilknyttet oppbevaringsforhold gjennom leie av arealer med tilfredsstillende forhold i stedet for å investere i **nye, egne magasinfasiliteter.** Trøndelag fylkeskommune opplyste videre at de arbeider med løsninger for magasinfasiliteter for fylket som helhet, og at det hadde vært et møte med Kulturdepartementet om saken i november 2020. Slik Kulturrådet ser det **kommer derfor ikke omsøkte prosjekt i noen prioriteringskonflikt med andre prosjekter med formål å svare ut den betydelige utfordringen museet har med oppbevaringsforhold for sine samlinger.***

Ambisjon – mål for
et nytt museum

M I
S T

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

